

KONUR ERU LÍKA
Í SJÁVARÚTVEGI

Þróun í útflutningi á hvítfiski

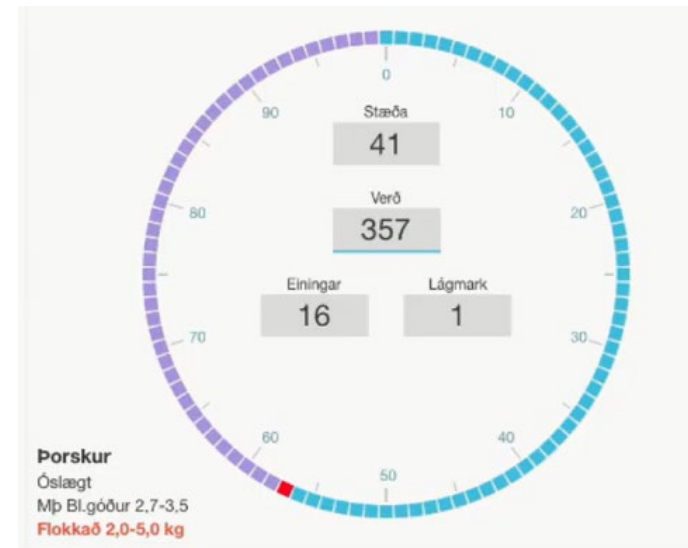
- Breytingar og samkeppni um hráefni -

Sverrir Haraldsson

Hráefnisútflutningur frá öndverðu – Þróun og breytingar

Ísvarinn fiskur fluttur út til vinnslu og sölu erlendis – Stiklað á (mjög) stóru

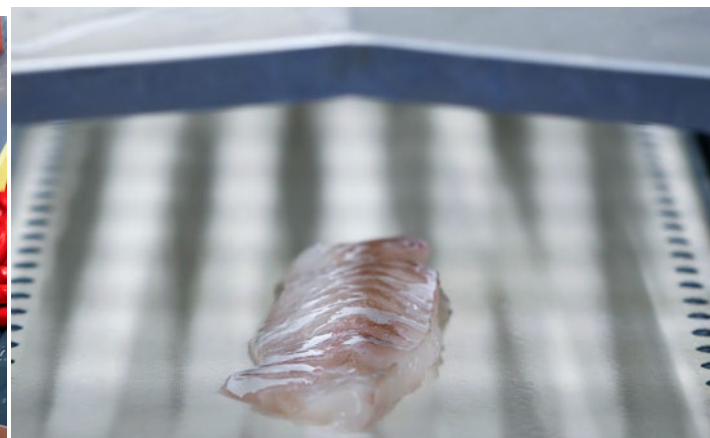
- Siglt með aflu á erlenda markaði
- Útflutningur á fiski í gámum
- Hráefniskaup erlendra aðila farið vaxandi

Af hverju flytjum við óunnið hráefni út?

Vinnslumöguleikar og sérhæfing

- **Fiskvinnsla á Íslandi**
 - Getum varla unnið allt hér á landi – Sérhæfing er forsenda hagkvæmni
 - Íslensk fiskvinnsla hefur sérhæft sig að miklu leyti í ákveðnum fisktegundum
 - Þorskur og ýsa megingundir
 - Nokkur vinnsla á ufsa og karfa
 - Meiri fjölbreytni til staðar, einkum hjá minni og sveigjanlegri framleiðendum

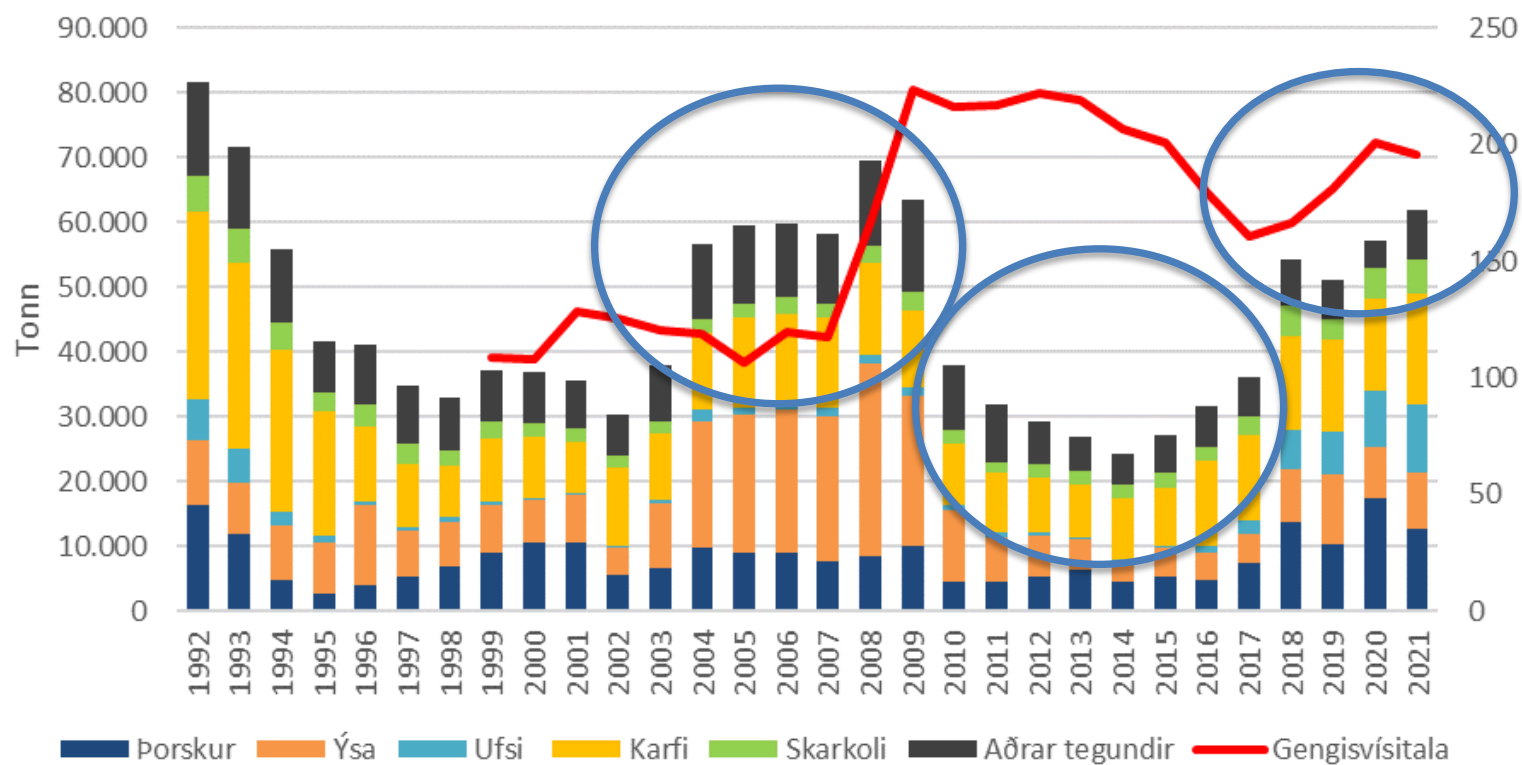

Hvernig hefur þetta verið?

Samantekt eftir tegundum síðan 1992 – Ásamt gengisvísitölu

Útflutningur á ónunnum fiski

í gámum og beinar siglingar

Getum við flutt inn hráefni?

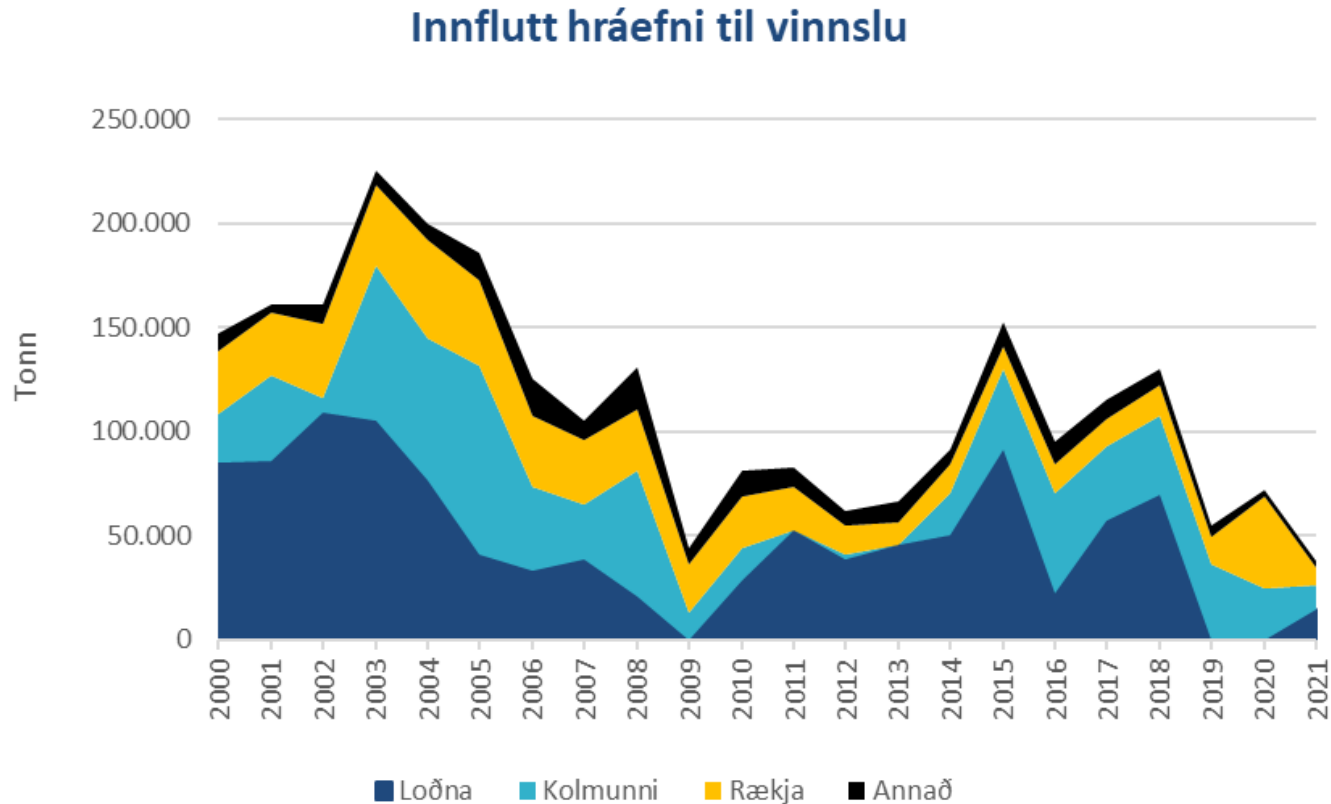
Hvítfiskframboð – Annað en frá íslenskum skipum

- Aðrir möguleikar á hráfnisöflun
 - Landanir erlenda skipa á Íslandi
 - Innflutningur á frystu hráefni
 - Kaup á fersku hráefni frá öðrum löndum
 - Almennt mjög takmarkaðir möguleikar og hár kostnaður við flutning ofl.
- Þar af leiðir að íslensk fiskvinnsla er að mestu leyti háð innlendu framboði af hráefni

Innflutt hráefni frá árinu 2000

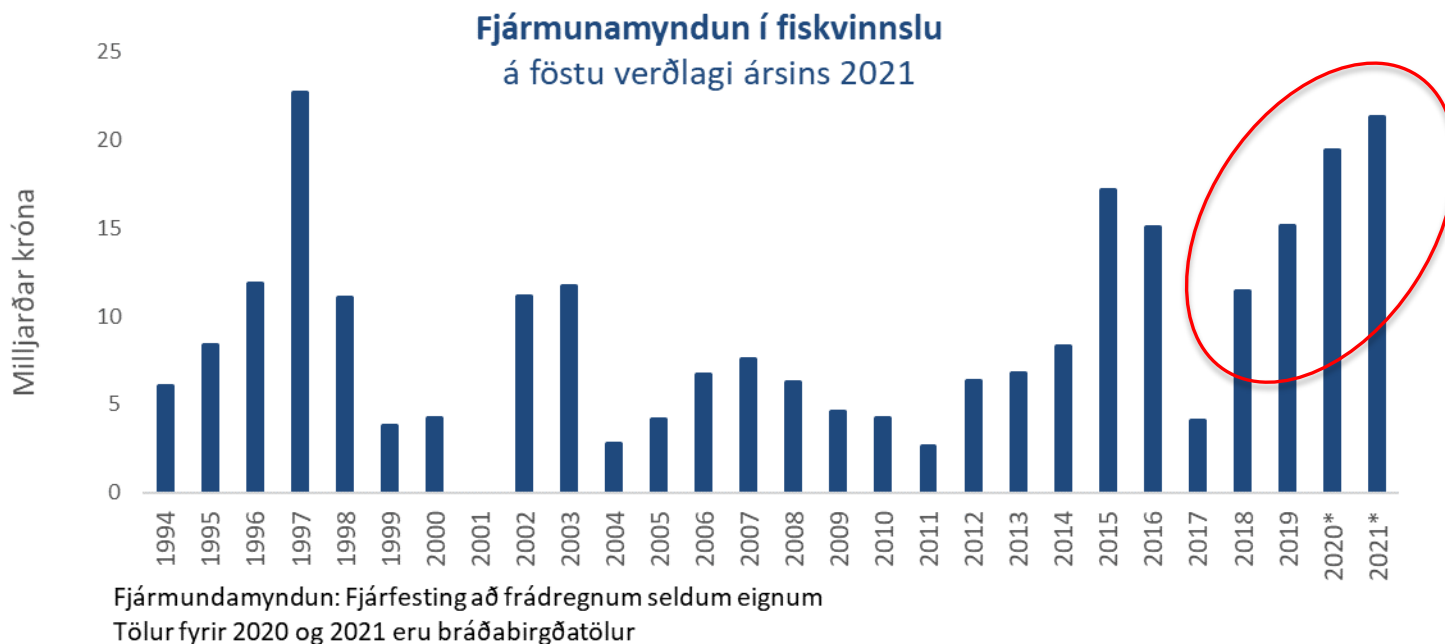
Ráðstöfun hráefnis frá erlendum skipum

Þróun og fjárfesting í fiskvinnslu

Hvað hefur gerst í fiskvinnslu á Íslandi undanfarna tvo áratugi?

- Mikil þróun hefur átt sér stað
 - Flakavinnsla er orðin mjög tæknivædd
 - Frá snyrtiborðum til skurðarvéla og sjálfvirkrar flokkunar - Höfum séð gríðarlegar framfarir á stuttum tíma og mikið er framundan

Stóraukin afköst og vinnslugeta

Áhrif á hráefnismarkað

- Stóraukin hráefnispörf
 - Mikil fjárfesting kallar á stærðarhagkvæmni fiskvinnslunnar
 - Dýrar vélar þurfa einfaldlega að skila miklum afköstum til að borga sig
 - Hefur þessi þróun leitt af sér offjárfestingu og umframafkastagetu í fiskvinnslu á Íslandi?

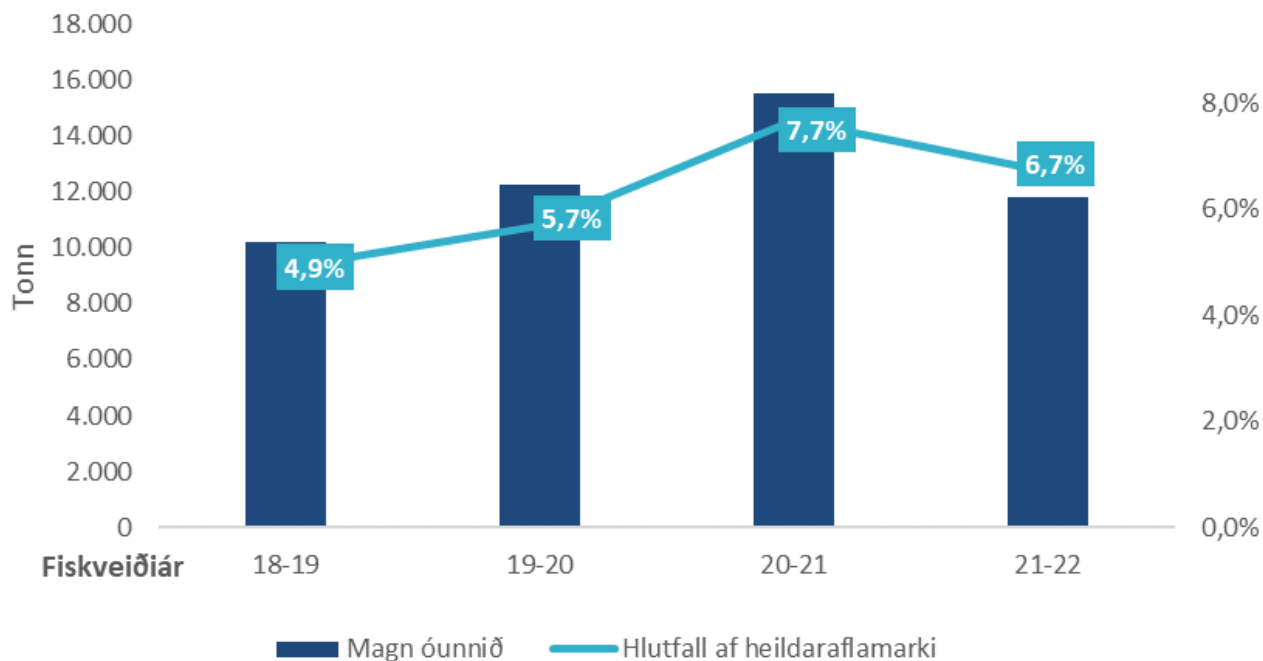

- Aukin fjárfesting kallar á aukið magn – Barist enn frekar um það hráefni sem í boði er innanlands
- Hagræðing í fiskvinnslu hefur jafnan leitt til hærra fiskverðs vegna samkeppni á fiskmörkuðum.

En af hverju flytjum við út hráefni ef umframafkastageta er í fiskvinnslu á Íslandi?

Útflutningur á þorski

Óunninn þorskur til útflutnings og hlutfall af heildaraflamarki

Samkeppnisþættir hráefniskaupa

Gengi gjaldmiðla

- Sterk króna dregur úr samkeppnisfærni útflutningsgreina
 - Hlutfall innlends kostnaðar hækkar
 - Hráefni
 - Laun
 - Annað, að mestu innflutt í erlendri mynt, olía, umbúðir ofl. Vegur þó mun minna en hráefni og laun.

Almenn samkeppnisstaða í sölu og framleiðslu

- Verð á erlendum mörkuðum, í erlendri mynt
- Innlendir framleiðslukostnaður, kjarasamningar

Utanaðkomandi samkeppni um hráefni

- Áður erlendir uppboðsmarkaðir og innflutningfyrirtæki
- Nú bein samkeppni frá hráefniskaupendum sem kaupa fisk á innlendum fiskmörkuðum og í beinum viðskiptum, til útflutnings.

Framtíðin

Hver verður þróunin?

- Útflutningur almennt
 - Mun áfram stýrast af ytri aðstæðum
 - Tækniþróun heldur áfram
- Fiskmarkaðir
 - Erlendir aðilar munu sækja áfram og í auknum mæli á íslenska fiskmarkaði
- Hvað er í húfi?
 - Fiskvinnsla er háð innlendu hráefnisframboði
 - Virðisauki tapast
 - Störf tapast
 - Þekking tapast
 - Stjórn á nýtingu auðlindarinnar flyst úr landi (sbr við vanþróuð lönd)
 - Samkeppnishæfni greinarinnar minnkar

Hvernig styrkjum við stöðu okkar í samkeppninni um hráefnið?

KONUR ERU LÍKA
Í SJÁVARÚTVEGI

Takk fyrir

Sérstakir þakkir fyrir aðstoð við gagnaöflun: Þröstur Sæmundsson - SFS

